

I. sz. olajkút (KÖH 44026): A lelőhely közvetlenül a Szeged–Makó 43. sz. főút bal oldalán, a 13. km-kő magasságában fekvő, K–Ny irányú magasparton helyezkedik el. A jó földrajzi adottságú, több korszakot képviselő, nagy kiterjedésű, intenzív lelőhely az út bal oldalán, a 12. km-kő környékén húzódó fennsík a lapos Fehértó nevű határrészbe olvad bele. A lelőhely az 1960-as évek óta ismert. 1966-ban Trogmayer Ottó végzett feltárást, melynek eredménye 9 avar kori sír és a Körös-kultúra egy intenzív, nagy kiterjedésű településrésze volt.³ 1976-ban Matúz Edit, majd 2008-ban V. Szabó Gábor azonosította terepbejárással a lelőhelyet. 2010. november 20-dikái terepbejárásunkkor a látási körülmények korlátozottak voltak, mindössze a lelőhely 43. sz. műút felé eső harmada volt szántott, a többi részen növényzettel benőtt, vizenyős semlyékes terület húzódott. Leleteket csak a műúttal párhuzamos, K–Ny irányú, az út mindkét oldalán jól észrevehető dombháton találtunk. Szóródásuk alapján megállapíthattuk, hogy korábbi kiterjedésén túl a lelőhely lehúzódik a D-I/a kút vonaláig. A lelőhely egészéről nagy mennyiségű korai és késő neolitik, bronzkori, szarmata, avar és Árpád-kori edénytöredékeket gyűjtöttünk.

Munkatárs: Ferke Norbert.

F. LAJKÓ ORSOLYA

122. Dévaványa, Réhely-dűlő, Dékány-tanya (KÖH 75143)

(Békés megye) Ő, Sza, Á

A HHE-Ecsegfalva-1 és a HHE-Túrkeve-K-1 földgázkutakat összekötő földgázvezeték tervezett nyomvonalán 2010 júliusában végeztünk régészeti terepbejárásokat. A korábban még nem ismert lelőhely a dévaványai határ ÉNy-i részén helyezkedik el, közvetlenül az ecsegfalvi határvonal mentén. Egy jelentős, kanyargós partvonulat alkotja ezen a részen a két település közötti, egykori Ecsegi-tó DDK-i határát. Ebből a partvonulatból ágazik le DK-i irányban egy mára már jócskán feltöltődött, rövid mederszakasz, egy fattyúág, amelynek DK-i partjára támaszkodik a lelőhely. Ez a feltöltődött meder és kb. 50 m-es leletmentes sáv választja el a lelőhelyet a tőle ÉK-re lévő Ecsegfalva, Kelemen-zug lelőhelytől. A lelőhely területe magában foglal egy kisebb, keskeny kiemelkedést, és D felől pedig egy lefolyás nélküli, határozott körvonalú, feltöltődött időszakos mederszakasz határolja. A lelőhely kiterjedése kb. 250×200 m-es, területén őskori, szarmata és Árpád-kori edénytöredékeket gyűjtöttünk.

LISKA ANDRÁS

123. Diósvizlő, Borzó-dűlő

(Baranya megye) U, B

2010 nyarán megelőző feltárást végeztünk a Városföld és Drávaszerdahely között építendő gázvezeték építése által érintett régészeti lelőhelyeken.

Borzó-dűlő I. (HT-89, KÖH 69127): Május 25. és július 3. között kutattunk a lelőhelyen, 1872 m²-en. Összesen 72 objektumot tártunk fel: 49 gödröt (ebből 9 neolitik, 26, bronzkori, 14 őskori), 13 cölöphelyet (ebből 1 neolitik, 1 bronzkori, 11 őskori), 10 árkot (ebből 5 neolitik, 1 bronzkori, 3 őskori, 1 ismeretlen korú). A leletanyag nagyobb része a bronzkori gödrökből származik, főleg kerámia, kevés állatcsont. A neolitik leletanyag csekély, néhány durva töredék mellett finom, gömbös testű tálak vonaldíszes töredékei is előkerültek.

Borzó-dűlő II. (HT-104, KÖH 69149): Július 12–31. között a 097 hrsz.-ú ingatlanon kutattunk, a 2025 m²-nyi lehumuszolt területből 1840 m² volt régészeti objektumokkal fedett.

A lelőhelyet a Harkány és Diósvizlő közötti műút szeli ketté, mind É-i, mind pedig D-i irányba igen intenzív, a 7 m széles kutatóárokban csaknem 250 régészeti jelenséget azonosítottunk. A régészeti objektumok egymást érték, több közülük nagy kiterjedésű, de mélységük nem volt jelentős. Túlnyomó részük hulladék- és/vagy élelemtároló gödör, de sikerült feltárnunk két cölöpszerkezetes ház részletét, valamint egy mélyebb, íves lefutású árkot, amely talán egy nagyobb kerítőárok részlete. Leletanyaguk nagy része szerény mennyiségű, silány minőségű; néhány épebb, bekarcolt vonaldíszes kerámiatöredék alapján a település a középső neolitikum időszakára keltezhető (DVK). A leletek közül a csiszolt kőeszközök érdemelnek külön említést, némelyik igen szép megmunkálású.

A lelőhely D-i irányban tovább folytatódik, de egy nagyobb mocsaras terület miatt a feltárást egyelőre ebbe az irányba nem tudtuk folytatni. A magas talajvízszint miatt több objektumot nem tudtunk teljesen feltárni. Az augusztus eleji nagy esők miatt a Dráva megemelkedő vízszintje teljesen elárasztotta lelőhelyet, ezért az objektumok egy részét nem sikerült dokumentálni.

Munkatársak: Voicsek Vanda régész, Nagy Norbert, Linzembold Csongor, Vadas Lívia, Fenyvesi Anita régésztechnikusok.

LIGNER JÁCINT

124. Dombóvár–Újdombóvár, Köztemető (KÖH 73205)

(Tolna megye) Ró

2010. március 11-én helyszíni szemlét és leletmentést végeztünk a köztemetőben, ahol a ravatalozó mellett vízóraakna ásása során egy kis edényt és mellette egy csontvázat találtak. A helyszínen azt tapasztaltuk, hogy a VII. utcától ÉK-i irányban mintegy 200 m-re lévő ravatalozónál, az újonnan ásott vízóraakna K-i oldalán valóban római kori sír került elő. A K–Ny tájolású, lekerekített

³ MFMRégAd: 73-76, leletanyag: MFM ltsz.: 70.3.1-22. és Ő leltározatlan GYN 210.